

☛ Tot den Leser.

- [g] Oedertieren Leser hier hebby dat Nieuwe Testament in Latijn *ende* Duyts, met grooter naersticheyt te samen gheuoecht, so dat het een woort met het ander *ende* die een sentencie met die ander ghestelt is. *Ende* voor al so bidde ick v dat die nieuwicheyt van dese wtgheuinghe v niet vreemt en si: want so vruchtbaer alst is dat men het Griecx met het Latijn te samen stelt, alsoo profitelijc ist oock dat Duyts met het Latijn tsamen te voeghen. *Ende* aenghesien dat somighe segghen het

Duyts Testament in veel plaetsen qualick ouer gheset te zijn, daer om nemende die ghemeyn translatie van S. Hieronymus (welcke huyden te daghe in die heylighe Kercke ghelesen wordt) so hebben wy die Duytsche daer by ghestelt, op dat ghi also hier wt dese tsamen voeghinghe des te sekerder moecht zijn, ende den sin der heyligher schriftueren des te beter verstaen moecht Want dat heeft die tsamen voeghinghe der talen, dat wat men in *deen* niet wel en can verstaen, dat sal die ander daer neuen te beter bedieden. Voort so en salt den ionghers gheen cleyn ghenuchte *ende* profijt in brenghen, ist dat si het Latijn met het Duyts ende weder het Duyts met het Latijn naerstelijcken te samen ouerlegghen, Waer wt si beyde dese talen vrijlijcker *ende* met min aerbeyts verstaen moghen *ende* tot ander dinghen te leeren des te naerstigher worden. Want doer oeffeninghe ende vlijticheyt tot die leeringhe wordt men verweect *ende* ghetrocken tot meerder lust ende begheerte om altijd voortder ende voortder te leeren.

Daer en bouen so sal dit nieuwe Testament den ghenen die CHRISTVM ouer al prediken seer behulpelijck zijn: want het en zijn alle terstont gheen bequame ouersetters die Latijn connen. *Ende* ist sake dat si in een doncker plaetse der heyligher schriftueren comen, so en sullen si hen seluen met sekerders moghen bescheeden dan wt die Latijnsche ouersettinghe: des ghelijcx ist dat het Latijn niet en ghenoecht, so moet men het Hebreeus oft het Griecx besien. Die Griecx *ende* Latijn connen hebben het Testament in beyde die talen: aldus so laet dan die ghene die Duyts *ende* Latijn connen hier mede ooc gherieft zijn.

Ende GOD gheue datter also veel reyne herten in CHRISTO herboren worden als ser veelderhande Testamenten int licht comen, op dat die heylighe Gheest een heerlijcke drucker si, die metter hemelscher perssen *ende* met letteren die nym mermeer en vergaen in onse herten drucken mach, niet alleen die letteren des nieuwen Testaments, maer oock die cracht: op dat het rijck GODS doer die cracht der salicheyt die in CHRISTO IESV opgherecht is, so ontloken si, alst oock onuerderffelijck *ende* eewich is.

Hier mede zijt GODE beuolen lieue Leser, *ende* zijnder weldaden en zijt niet ondanchbaer.